

Øyvind Østerud
Bibliografi 1964-2014

Utarbeidet av
Bredo Berntsen og Ragnhild Sundsbak

Universitetsbiblioteket i Oslo
Bibliotek for humaniora og samfunnsvitenskap
Oslo 2014

Forord til 1. utgave fra 2007

Statsvitenskap er i dag et veletablert fag – det ble nylig feiret at det er 60 år siden den formelle etableringen ved Universitetet i Oslo (UiO), og 50 år siden Institutt for statsvitenskap ble opprettet. Av grunnleggerne i faget har jeg tidligere laget bibliografiske oversikter over den vitenskapelige produksjonen til Jens A. Christophersen, Sten Sparre Nilsson, Thomas Chr. Wyller, Ulf Torgersen og Knut Midgaard. Nå kommer det en oversikt over Øyvind Østeruds faglige forfatterskap inntil 2008. Han tilhører norsk statsvitenskaps ”annen generasjon”.

Øyvind Østerud (f. 1944) har i dag en viktig posisjon innen norsk samfunnsforskning, og da spesielt innen faget statsvitenskap. Han tok magistergraden i statsvitenskap ved UiO i 1970 og doktorgraden ved London School of Economics i 1974 med avhandlingen *Agrarian Structure and Peasant Politics in Scandinavia*. Østerud har siden 1973 vært tilknyttet Institutt for statsvitenskap, UiO, fra 1980 som professor i internasjonale konfliktstudier. Her var han bestyrer 1993-1995. En stilling har nå tiltrer på nytt fra januar 2008. Han har dessuten hatt en rekke bistillinger og faglige verv, blant annet styreleder ved Institutt for fredsforskning (2004-2006). Han har også sittet i redaksjonsutvalget i *Journal of Peace Research* (siden 1991) og i redaksjonen av *Nytt Norsk Tidsskrift* (siden starten i 1984).

Med elementer fra sosiologi, historie, økonomi og internasjonale politikk, betrakter han staten som en stor og kompleks organisasjon som ikke kan forklares innen en enkel ramme. Slik også med politisk atferd generelt. Som eksempler på bredden i hans faglige forfatterskap kan nevnes: *Samfunnsplanlegging og politisk system: en analyse av offentlig planlegging og ideologi*. Gyldendal, 1972. *Nasjonenes selvbestemmelsesrett: søkelys på en politisk doktrine*. Universitetsforlaget, 1984. *Det moderne statssystem og andre politisk-historiske studier*. Gyldendal, 1987. *Hva er nasjonalisme?* Universitetsforlaget, 1994. *Power and democracy: critical interventions*. Redigert av Fredrik Engelstad, Øyvind Østerud. Ashgate, 2004. *Statsvitenskapelig leksikon*. Redigert av Øyvind Østerud. Universitetsforlaget, 2007. *Norway in transition: transforming a stable democracy*. Redigert av Øyvind Østerud. Routledge, 2007. For faget var det ellers en milepæl da han i 1991 gav ut grunnboka *Statsvitenskap: innføring i politisk analyse*. Den er kommet i stadig nye, oppdaterte utgaver, senest 4. utgave i 2007. Med Østeruds faglige bredde var det naturlig at han ble leder for den regjeringsoppnevnte Makt- og demokratiutredningen (1998-2003) – som ble det mest omfattende samfunnsvitenskapelige prosjektet som er gjennomført i Norge, med tallrike publikasjoner. (Se ellers en mer detaljert omtale av Øyvind Østerud i *Norsk biografisk leksikon*. Oslo 2005). Hensikten med en bibliografi av denne typen – en fagbibliografi – er først og fremst å lage et praktisk hjelpemiddel for å presentere relevant litteratur for forskere og studenter. Det skal presentere en helhetlig oversikt over hva en viktig statsviter har publisert av faglig stoff. Mye av dette stoffet vil ellers være spredt og vanskelig å oppspore. Blant annet vil såkalte ”analytter” – artikler i redigerte bøker - vanligvis ikke kunne finnes i BIBSYS, hvor det bare vises til redaktøren/e.

I tillegg til denne papirutgaven av bibliografien, vil den ligge on-line på fagsiden for statsvitenskap ved Bibliotek for humaniora og samfunnsvitenskap,

Universitetsbiblioteket i Oslo. For eventuelt å finne litteraturens signatur og plassering må man bruke bibliotekets elektroniske katalog. Bibliografien kan i tillegg bidra til å gi svar på spørsmål av typen: Hva er publisert innen faget? Hvilke emner er berørt og hvilke emner er ikke berørt? Hvor meget er publisert? Hvordan ble det publisert?

Denne bibliografien søker å dekke de viktigste publikasjonene til Øyvind Østerud i perioden fra og med 1964 til og med 2007. Det vil alltid være avgrensingsproblemer med slike arbeider. Bokanmeldelser er tatt med, mens avisartikler ikke er tatt med. Det kan også gjelde upubliserte foredrag, vanskelig tilgjengelige stensiler o.l. God kontakt med den bibliograferte gjør at oversikten er tilnærmet komplett. Bibliografien er løpende nummerert, og ordnet ut fra de tre hovedgruppene *avhandlinger, bøker og skrifter, og tidsskriftartikler*. Det er to undergrupper under bøker og skrifter: a) forfatter b) medarbeider, medforfatter, redaktør og medredaktør. Innen de enkelte gruppene er innførslene kronologiske med det eldste stoffet først. Referansen til tidsskriftartiklene er i rekkefølgen: År, volum (eventuelt heftenummer) og sidetall.

B.B.

Forord til 2. utgave 2014

Sju år har gått siden 2007, og det er på tide å oppdatere bibliografien. Øyvind Østerud har utgitt en anseelig mengde bidrag til faget i løpet av disse årene. Som ny fagreferent bygger jeg videre på arbeidet som er gjort av min forgjenger Bredo Berntsen. Utvalg og oppsett er beholdt. Leksikalske innførsler og bokanmeldelser er tatt med, mens artikler, kronikker og intervjuer i dagspressen er utelatt. Utgivelsene er delt opp etter kategoriene 1) forfatter, 2) medarbeider, medforfatter, redaktør og medredaktør og 3) tidsskriftartikler. Til slutt har den bibliograferte selv skrevet noe om "Hvordan jeg ble statsviter". Dataene i bibliografien er samlet med støtte fra et referansehåndteringsverktøy. Bibliografien skal gi oversikt over hva som er utgitt, og i denne forbindelse ønsker jeg å presentere en tabell som viser forfatterens forskningsinteresser. Øyvind Østerud har drevet forskningsformidling gjennom pressen, og har skrevet langt over hundre kronikker i dagspressen siden våren 1964. I perioder har han vært fast spaltist i Aftenposten og Klassekampen. Han har også latt seg intervjuer i smalere utgivelser som Gateavisa. Dette viser en forsker i dialog med samfunnet, såvel som med engasjerte studenter. Et eksempel til etterfølgelse. Som medstifter av Nytt Norsk Tidsskrift i 1984 sitter han fortsatt i redaksjonen.

Sentrale temaer i Øyvind Østeruds utgivelser 1964-2014

Søkeord	antall treff
Nasjon*/ nation*	80
Maktutredningen/ pow*/ mak*	67
Demo*	57
Stats*/ state*	32
Fred*/ peace*	31
Euro*	29
Krig*/ war*/ konflik*/ conflict*	28
Globali*	18

Hver utgivelse kan forekomme i mer enn en kategori.

Totalt antall referanser i arkivet er 234.

Det totale antallet referanser i arkivet er 234 utgivelser. Kronikker og avisintervjuer er inkludert i tallmaterialet, men ikke i bibliografien. Tallmaterialet kan inneholde bidrag i redigerte bøker, i tillegg til en egen referanse for selve bokkapittelet. Tabellen gir en indikasjon på temaer som er behandlet av den bibliograferte, og er ikke ment å skulle gi en uttømmende oversikt som sammenfaller fullstendig med bibliografiens utvalg. 9 % av referansene er bidrag av typen kronikker og avisintervjuer. Dette bekrefter at hoveddelen av innførslene i referansearkivet, er vitenskapelige artikler. Jeg gir her en oppsummering av tallene, med referanser til litteratur som man kan finne i bibliografien. Øverst ser man treff som peker mot studier av **nasjonalstaten**, **nasjonalisme og det nasjonale**, med 80 treff i referansearkivet. Som nummer to kommer ordene som viser engasjementet i de skandinaviske **maktutredningene**, med 67 titler. Titlene for neste kategori (57) peker blant annet mot **demokratiet**. Titlene under denne kategorien viser til demokratiets endringsprosesser sett i forhold til makt, rett og det juridiske systemet (Selle, Østerud, Engelstad 2003; Østerud 2006; Østerud

2006). **Stats- og nasjonsbygging** og spørsmålet om nasjonalstatens framtid, er temaer som har blitt grundig behandlet gjennom mange utgivelser. Samme kategori **stats*/state***, med 32 treff, inkluderer den sentrale læreboken i statsvitenskap, som for mange studenter er det første møtet med faget. Interessant er det også her å merke seg at det i noen år eksisterte et studiehefte, som fulgte denne boken (Østerud 1992). En morsom oppdagelse for en som i sin tid hadde boken på pensum, uten å kjenne til studieheftet. 31 referanser vitner om **fredsforskning**. Lenger nede ser vi bidrag om **europaisk** politikk (29) og **konfliktstudier** (28). Førstnevnte kategori har mange bidrag som angår europeisk sikkerhetspolitikk (Østerud 2011), mens den andre viser titler som peker mot sikkerhetspolitiske utfordringer, både i Europa og internasjonalt. Her har vi også bidragene om Bosnia, Afghanistan og Irak (Østerud 1995; Østerud 2004). Går man til referansearkivet og ser på titlene som har fått treff på **globali*** (18), ser man at temaet er tatt opp med referanser til nasjonalstaten, politisk styring og demokratiets legitimitetskrise (Østerud 1999; Østerud 1998; Østerud 2000). Går man bort fra listen, og ser på referansene som ikke har søkeord som forekommer flere ganger, finner man et engasjement i fagkritikken, og i tillegg faglig fordypning via filosofiens Albert Camus i (Kampen om Camus. Klassekampen 2013) og Raymond Aron (Østerud 2003). Jeg håper oversikten som er gjengitt her, sammen med bibliografien, kan gi leseren inspirasjon til å finne sine egne favoritter blant statsviterens mange bidrag til faget. Bibliografien som foreligger her, viser til spennende forskning, og vi gleder oss til flere utgivelser fra Øyvind Østeruds hånd.

R.S.

Avhandlinger

1. *Konflikt og administrasjon: en studie i norsk kraftutbygging*. Magistergradsoppgave i statsvitenskap. Universitetet i Oslo:1970. 190 s.
2. *Agrarian structure and peasant politics in Scandinavia: a comparative study of rural response to economic change*. London, 1974. 363 s. Avhandling (doktorgrad). London School of Economics, 1974.
3. *Agrarian structure and peasant politics in Scandinavia: a comparative study of rural response to economic change*. Oslo:Universitetsforlaget, 1978. 278 s. (Scandinavian University Books). Revidert utgave av forfatterens doktoravhandling.

Bøker og skrifter

Forfatter

4. *Planlegging og sosial endring i et vest-norsk bygdesamfunn: rapport fra en forundersøkelse i Voss kommune*. Bergen: Sosiologisk institutt, Universitetet i Bergen, 1971. 68, IV, 10 s.
5. *Planlegging og samfunn: en analyse av samfunnsplanlegging som politikk og ideologi*. Oslo: Institutt for samfunnsforskning, 1971.
6. *Samfunnsplanlegging og politisk system: en analyse av offentlig planlegging som politikk og ideologi*. Oslo: Gyldendal, 1972. 157 s. (Gyldendals studiefakler; 38)
7. *Samfunnsplanlegging og politisk system: en analyse av offentlig planlegging som politikk og ideologi*. 2. oppl. Oslo: Gyldendal, 1975. 157 s. (Gyldendals studiefakler; 38)
8. *Utviklingsteori og historisk endring*. Oslo: Gyldendal, 1978. 306 s. (Fakkelt-bøkene; 417)
9. *Det planlagte samfunn: om sentralplanleggingens fremvekst og grenser*. Oslo: Gyldendal, 1979. 137 s. (Det norske samfunn) (Fakkeltbøkene; 447)
10. *Forskning, politikk og fred. Med ti teser om fag og politikk i freds- og sikkerhetsspørsmål*. Oslo:1981. 20 s. (Working papers / Universitetet i Oslo, Institutt for statsvitenskap; 2)
11. *Nasjonalitetsprinsipp og nasjonsbygging: norske variasjoner over et europeisk tema*. Oslo:1984. 22 bl. Mangfoldiggjort.
12. *Nasjonenes selvbestemmelsesrett: søkelys på en politisk doktrine*. Oslo: Universitetsforlaget, 1984. 171 s. (Demokrati og samfunnsstyring)
13. *Varieties of self-determination. The case of the Western Sahara*. Oslo:1984. 30 s. (Working papers / Universitetet i Oslo, Institutt for statsvitenskap; 6)
14. *Intervensjon som stormaktspolitikk*. Oslo: Universitetsforlaget, 1986. 85 s.
15. *Det moderne statssystem og andre politisk-historiske studier*. Oslo: Gyldendal, 1987. 223 s. (Gyldendals fakkelt-bøker; F 498)

16. *Stormaktene i syklonens øye: geostrategi og regional spenning i det sørlige Stillehavet.* Oslo:1988. 36 bl. (Arbeidspapirer. Universitetet i Oslo, Institutt for statsvitenskap, Professoratet i internasjonale konfliktstudier; 8)
17. *Statsvitenskap: innføring i politisk analyse.* [billedredaktør: Atle Aas; figurer: David Keeping]. Oslo: Universitetsforlaget, 1991. 399 s. Studiehefte. 79 s.
18. *Nasjonenes selvbestemmelsesrett: søkelys på en politisk doktrine.* 2. oppl. Oslo: Universitetsforlaget, 1992. 171 s. Opprinnelig utg. 1984. (Demokrati og samfunnsstyring)
19. *Utenriks- og sikkerhetspolitikk i det nye Europa.* Oslo: Landbrukets utredningskontor, 1993. 43 bl. (Notat. Landbrukets utredningskontor; 1/1993)
20. *Antinomies of supra-national state-building: centralization, sovereignty and democracy in the EU.* Oslo: Institutt for statsvitenskap, Universitetet i Oslo:1994. 17 s. (Forskningsnotat / Institutt for statsvitenskap, Universitetet i Oslo; 07/94)
21. *Hva er nasjonalisme?* Oslo: Universitetsforlaget, 1994. 144 s. (Det blå bibliotek)
22. *Brennpunkt Bosnia: Vesten og den tredje balkanske krig.* Oslo: Gyldendal, 1995. 46 s. (Gyldendals pamfletter)
23. *Between realism and crusader diplomacy: correlates of the Norwegian channel to Jericho.* Oslo: Institutt for statsvitenskap, Universitetet i Oslo:1995. 9 s. (Forskningsnotat / Institutt for statsvitenskap, Universitetet i Oslo; 02/95)
24. *Statsvitenskap: innføring i politisk analyse.*[Billedredaktør: Atle Aas; figurer: David Keeping] 2. utg. Oslo: Universitetsforlaget, 1996. 424 s. [1. utg. 1991] Studiehefte. 2. utg. 1996. 75 s.
25. *Invitasjon til statsvitenskap.* [Billedredaktør: Atle Aas] Oslo: Universitetsforlaget, 1996. 178 s.
26. *Norwegian nationalism in a European context; Democracy between national government and supranationality – a concise exposition.* Oslo. ARENA, 1996. S.29-39, 179-186. (Reprint / ARENA; 96/2) Særtrykk fra KULT, .: 47, 1996 og National parliaments as cornerstones of European integration / Redigert av E.Smith, London, Klüwer, 1996.
27. *Vad är nationalism?* Stockholm: Universitetsforlaget, 1997. 168 s. Originaltittel: Hva er nasjonalisme?
28. *Statsvetenskap: introduktion i politisk analys.* Stockholm: Universitetsforlaget, 1997. 426 s. Originaltittel: Statsvitenskap: innføring i politisk analyse. Oversettelse av 2. utg. 1996.
29. *EU-building and Nationbuilding. Dimensions of a European Dilemma.* Dansk Udenrigsapolitisk Institut (DUPI). 1997. 17 s. (Working Papers. 13.)
30. *Globaliseringen og nasjonalstaten.* Oslo: Ad notam Gyldendal, 1999. 207 s. [Inngår i en serie publikasjoner fra Makt- og demokratiutredningen 1998-2003]
31. *Globalised capital, national democracy, and the postnational crisis of legitimation.* i *Convention of the International Political Science Association: Quebec, 2000.*

32. *Statsvitenskap: innføring i politisk analyse*. [Billedredaktør: Atle Aas] 3. utg. Oslo: Universitetsforlaget, 2002. 323 s. [1. utg. 1991]
33. *Statsvetenskap: introduktion i politisk analys*. 2. tryckningen. Stockholm: Natur och kultur, 2002. 426 s. Originaltittel: Statsvitenskap. Optrykk. Originalutg. Stockholm: Universitetsforlaget, 1997.
34. *Okkupasjon for demokrati?: krigsmål og fredsutsikter i Afghanistan og Irak*. Kjeller: FFI, 2004. 38 s. (FFI rapport) FFI/RAPPORT -2004/03541.
35. *Nasjonenes selvbestemmelsesrett: søkelys på en politisk doktrine*. Oslo: Pensumtjeneste, 2006. 171 s. (Optrykk. Originalutg.: Oslo: Universitetsforlaget, 1984)
36. *Norway in transition: transforming a stable democracy*, The West European politics series. London: Routledge. 2007
37. *Statsvitenskap. Innføring i politisk analyse*. [Billedredaktør: Atle Aas] 4. utg. Oslo: Universitetsforlaget, 2007. 339 s. [1. utg. 1991] .
38. *Hva er krig*, Oslo:Universitetsforlaget. 2009
39. *Statsvitenskap: innføring i politisk analyse*. 5. utg. Oslo: Universitetsforlaget, 2014 [1. utg. 1991].

Medarbeider, medforfatter, redaktør og medredaktør

40. Ideologi i velferdssamfunnet. ss: 58-73. i *Er ideologiane døde? 5 essay om ideologi og samfunnsoppfatning*. Redigert av Gunnar Skirbekk. Oslo: Pax, 1969. (Pax-bok; 172)
41. Randbemerkninger og statsvitenskap som ideologi. ss: 41-49. i *Kampen om universitetet: boken fra filosofistudentenes aksjonsuke*. Redigert av Per Fredrik Christiansen og Helge Vold. Oslo: Pax, 1969.
42. Naturverdier og samfunn – en ideologikritisk skisse. ss: 189-210. i *Vassdrag og samfunn*. Redigert av Rolf Vik. Oslo: Universitetsforlaget, 1971. (Også i *Liberal perspektiv* 1969:9, nr.2, 10-21.)
43. *De utro tjenere: embetsverket i EF-kampen*. Redigert av Nils Petter Gleditsch, Øyvind Østerud, Jon Elster. Oslo: Pax, 1974. 95 s. (Pax-bøkene; 384)
44. Embetsverket som politisk organ. ss: 23-28. i *De utro tjenere: embetsverket i EF-kampen*. Redigert av Nils Petter Gleditsch, Øyvind Østerud, Jon Elster. Oslo: Pax, 1974. (Pax-bøkene; 384)
45. Embetsverket i EF-kampen. ss: 56-79. (Medforfattere: Nils Petter Gleditsch, Jon Elster) i *De utro tjenere: embetsverket i EF-kampen*. Redigert av Nils Petter Gleditsch, Øyvind Østerud, Jon Elster. Oslo: Pax, 1974. (Pax-bøkene; 384)
46. Nasjonalisme og nasjonalitet. Redigert av Øyvind Østerud. Oslo:1981. 168 s. (*Working papers* / Universitetet i Oslo, Institutt for statsvitenskap; 1)

47. Nationalism and statehood. ss: 1-10. i *Nasjonalisme og nasjonalitet*. Redigert av Øyvind Østerud. Oslo:1981.(*Working papers* / Universitetet i Oslo, Institutt for statsvitenskap; 1)
48. Configurations of Scandinavian absolutism. ss: 127-149. i *Mobilization, center-periphery structures and nation-building: a volume in commemoration of Stein Rokkan*. Redigert av Per Torsvik. (Universitetet i Bergen. Institutt for sammenliknende politikk. Publications.1.) Bergen: Universitetsforlaget, 1981.
49. *Forskningskonferanse om freds- og konfliktforskning: konferanserapport*. Redigert av Øyvind Østerud og Marit Benterud. Oslo: Rådet for samfunnsvitenskapelig forskning, RSF, Norges almen-vitenskapelige forskningsråd, 1982. 204 s.
50. Makroteorier om krigsårsaker. ss: 113-127. i *Forskningskonferanse om freds- og konfliktforskning: konferanserapport*. Redigert av Øyvind Østerud og Marit Benterud. Oslo: Rådet for samfunnsvitenskapelig forskning, RSF, Norges almen-vitenskapelige forskningsråd, 1982.
51. *Den truede freden: krig og fred under forskernes lupe*. Redigert av Øyvind Østerud. Oslo: Universitetsforlaget, 1984. 136 s.
52. Forskning om krig og fred. En innledning. ss: 9-21. i *Den truede freden: krig og fred under forskernes lupe*. Redigert av Øyvind Østerud. Oslo: Universitetsforlaget, 1984.
53. Hva vet vi om årsaker til krig? ss: 22-32. i *Den truede freden: krig og fred under forskernes lupe*. Redigert av Øyvind Østerud. Oslo: Universitetsforlaget, 1984.
54. Nasjonalitetsprinsipp og nasjonsbygging. ss: 167-184. i *Fra valg til vedtak*. Redigert av Ole Berg , Arild Underdal. Oslo: Aschehoug, 1984.
55. Nationalism and relative backwardness. Models of nation-building with a reference to Kemalist modernisation. ss: 243-259. i *General publications on the centenary of Atatürk's birth. 10.* (General publication. 254.) Ankara 1984. (Has også i tyrkisk utgave).
56. *Studies of war and peace*. Redigert av Øyvind Østerud. Oslo: Universitetsforlaget, 1986. 281 s. (Scandinavian library)
57. Studies of war and peace: An introduction. ss: 3-13. i *Studies of war and peace*. Redigert av Øyvind Østerud. Oslo: Universitetsforlaget, 1986. (Scandinavian library)
58. Nasjonalstaten Norge – en karakteriserende skisse. ss: 9-32. i *Det Norske samfunn*. Redigert av Lars Alldén, Natalie Rogoff Ramsøy og Mariken Vaa. 3. utg. Oslo: Gyldendal, 1986.
59. Nationalism och modernitet. ss: 109-131. i *Lycksalighetens halvö: den svenska välfärdsmodellen och Europa*. Redigert av Göran Therborn. Stockholm: Sekretariatet för framtidsstudier, FRN, 1987.
60. Menneskerettstanke og utviklingsteori: et dilemma med variasjoner. ss: 122-129. i *Menneskerettighetene som forskningstema og politisk utfordring: internasjonale perspektiver*. Redigert av Bernt Hagtvet. Oslo: Ad Notam Forlag AS, 1988.

61. Regional great powers. ss: 1-15. i *Regional great powers in international politics*. Redigert av Iver B. Neumann. New York: St.Martin's Press, 1992. Også utg.: Houndmills, Basingstoke: Macmillan.
62. Conclusion. ss: 204-208. (Medforfatter: Iver B. Neumann). i *Regional great powers in international politics*. Redigert av Iver B. Neumann. New York: St. Martin's Press, 1992. Også utg.: Houndmills, Basingstoke: Macmillan.
63. Intersystemic rivalry and international order: understanding the end of cold war. ss: 12-23. i *The end of the cold war: evaluating theories of international relations*. Redigert av Pierre Allan, Kjell Goldmann. Dordrecht: M. Nijhoff, 1992.
64. Nation building. ss: 379-380. i *The Blackwell encyclopaedia of political science*. Redigert av Vernon Bogdanor. Oxford: Blackwell, 1992.
65. Statebuilding and modernization. ss: 37-44. *Development and modernity: perspectives on western theories of modernization*. Redigert av Lars Gule, Oddvar Storebø. Bergen: Ariadne, 1993.
66. Nasjon og stat som teoretisk utfordring [revidert utgave]. ss: 29-48. i *Nasjonalstaten under press?* Redigert av Svein Gjerdåker, Tor Skålnes og Terje Tvedt. Oslo: Cappelen, 1994.
67. Sovereign statehood and national self-determination: a world order dilemma. ss: 18-32. i *Subduing sovereignty: Sovereignty and the right to intervene*. Redigert av Marianne Heiberg. London: Pinter, 1994.
68. Nasjon og stat som teoretisk utfordring. ss: 57-66. i *Religion og nasjonalisme: rapport fra etterutdanningskurs for lærere 14.-15. november 1994*. Redigert av Ingunn Montgomery og Dag Thorkildsen. Oslo: Det teologiske fakultet, Universitetet i Oslo:1995.
69. Nation-state, nationalism and political identity. Redigert av Dan Smith, Øyvind Østerud. Oslo: ARENA, 1995. 33 bl. (*Working paper / Arena*; 3, February 1995)
70. *Statsvitenskapelig leksikon*. Redigert av Øyvind Østerud, Kjell Goldmann og Mogens N. Pedersen. Oslo: Universitetsforlaget, 1997. 303 s. Samtidig utgitt i Danmark og Sverige.
71. Between realism and "crusader diplomacy": the Norwegian channel to Jericho. ss: 90-99. i *Niche diplomacy: middle powers after the Cold War*. Redigert av Andrew F. Cooper. Basingstoke: Macmillan, 1997.
72. Stat og nasjon i utakt? ss: 215-230. i *Den moderne staten*. Redigert av Åsmund Birkeland. Oslo: Pax, 1997.
73. Verdenssamfunnet og internasjonal politisk økonomi. ss: 63-87. i *Natur, samfunn og miljø*. 3. Redigert av Geir Tufteland. Oslo: Universitetsforlaget, 1997.
74. Nasjonalisme og demokrati. ss: 233-245. i *Demokrati: vilkår og virkninger*. Redigert av Knut Midgaard, Bjørn Erik Rasch. Bergen-Sandviken: Fagbokforlaget, 1998.
75. Det nordiske paradokset - en ambivalent region i Europa. ss: 122-134. i *Europa i Norden: europeisering av nordisk samarbeid*. Redigert av Johan P. Olsen, Bjørn Otto Sverdrup. Oslo: Tano, 1998.

76. *Mot en ny maktutredning*. Redigert av Øyvind Østerud, Fredrik Engelstad, Siri Meyer, Per Selle og Hege Skjeie. Oslo: Ad notam Gyldendal, 1999. 167 s.
77. Innledning: Mot en ny maktutredning. ss: 11-18. i *Mot en ny maktutredning*. Redigert av Øyvind Østerud, Fredrik Engelstad, Siri Meyer, Per Selle og Hege Skjeie. Oslo: Ad notam Gyldendal, 1999.
78. Makt og demokrati hinsides grenser? ss: 115-132. i *Mot en ny maktutredning*. Redigert av Øyvind Østerud, Fredrik Engelstad, Siri Meyer, Per Selle og Hege Skjeie. Oslo: Ad notam Gyldendal, 1999.
79. Globalisering og demokratisk styring. ss: 107-115. i *Globaliseringen och demokratin*. SOU 1999:56. Stockholm, 1999.
80. Le paradoxe nordique. L'ambivalence d'une region d'Europe. ss: 83-97. i *Les pays nordique et le dialogue interculturel*. Nancy: Presses Universitaires de Nancy, 1999.
81. Linjer i etterkrigstidens ideologiske landskap. ss: 96-107. i *På tampen av det 20. århundre: om ideologier, eksperter og amatører*. Redigert av Bodil Stenseth. Oslo: Universitetsforlaget, 1999.
82. Norges løsrivelse i komparativt perspektiv. ss: 92-101. i *Union & secession: perspektiv på statsbildingsprosesser och riksuppløsninger*. Redigert av Sven Eliæson, Ragnar Bjørk, Stockholm: Carlssons Bokförlag, 2000.
83. The uneasy partnership: Norway and Europe. ss: 349-352. i *European peripheries in interaction: the Nordic countries and the Iberian Peninsula*. Redigert av Luis Beltraan, Javier Maestro, Liisa Salo-Lee. Alcala: Universidad de Alcala, Servicio de Publicaciones, 2002.
84. *Mot et globalisert Norge?: rettslige bindinger, økonomiske føringer og politisk handlingsrom*. Redigert av Bent Sofus Tranøy, Øyvind Østerud. Oslo: Gyldendal akademisk, 2001. 525 s. På omslaget: Makt- og demokratiutredningen 1998- 2003.
85. Globaliseringen og Norge. ss: 9-38. (Medforfatter: Bent Sofus Tranøy). i *Mot et globalisert Norge?: rettslige bindinger, økonomiske føringer og politisk handlingsrom*. Redigert av Bent Sofus Tranøy, Øyvind Østerud. Oslo: Gyldendal akademisk, 2001.
86. Det 20.århundre – den geopolitiske revolusjonen. ss: 12-21. i *Statsvitenskapelige utsyn: politiske tema og tenkemåter i en oppbruddstid*. Redigert av Harald Baldersheim, Bernt Hagtvet, Knut Heidar. Kristiansand: HøyskoleForlaget, 2001.
87. *Den fragmenterte staten: reformer, makt og styring*. Redigert av Bent Sofus Tranøy, Øyvind Østerud. Oslo: Gyldendal akademisk, 2001. 536 s. På omslaget: Makt- og demokratiutredningen 1998-2003.
88. En fragmentert stat? (Medforfatter Bent Sofus Tranøy). ss: 9-36. i *Den fragmenterte staten: reformer, makt og styring*. Redigert av Bent Sofus Tranøy, Øyvind Østerud. Oslo: Gyldendal akademisk, 2001.

89. Ressursmakt og grunnrente. Redigert av Øyvind Østerud. Oslo: *Makt- og demokratiutredningen 1998-2003*. 184 s. (Rapportserien / Makt- og demokratiutredningen 1998-2003: 44)
90. *Makt og demokrati: sluttrapport fra Makt- og demokratiutredningen: utredning fra en forskergruppe oppnevnt ved kongelig res. 13. mars 1998*: avgitt til Arbeids- og administrasjonsdepartementet 26. august 2003. Oslo: Statens forvaltningstjeneste, Informasjonsforvaltning, 2003. 100 s. (Norges offentlige utredninger; 2003:19) Leder: Øyvind Østerud.
91. *Makten og demokratiet: en sluttbok fra Makt- og demokratiutredningen*. Redigert av Øyvind Østerud, Fredrik Engelstad, Per Selle, Oslo: Gyldendal akademisk, 2003. 344 s. På omslaget: Makt- og demokratiutredningen 1998-2003. Flere senere opplag. Siste opplag 2006.
92. Wallersteins moderne verdenssystem. Statenes kamp om rang på verdensarenaen. ss: 462-475. i *Teori og metode i statsvitenskap*. Redigert av Stein Ugelvik Larsen. Bergen: Fagbokforlaget, 2003.
93. Irak i USAs geopolitiske strategi. ss: 15-29. i *Spillet om Irak*. Redigert av Bjørn Erik Rasch, Janne Haaland Matlary, Per Kristen Mydske: Oslo: Abstrakt forlag, 2003.
94. The Norwegian globalization debate. ss: 55-66. i *Political leadership in a global age: The experiences of France and Norway*. Redigert av Harald Baldersheim, Jean-Pascal Daloz. London: Ashgate, 2003.
95. *Power and democracy: critical interventions*. Redigert av Fredrik Engelstad, Øyvind Østerud. Aldershot: Ashgate, 2004. 248 s.
96. Introduction: Democracy and Power. (Medforfatter Fredrik Engelstad) ss: 1-7. i *Power and democracy: critical interventions*. Redigert av Fredrik Engelstad, Øyvind Østerud. Aldershot: Ashgate, 2004.
97. Democracy Beyond Borders? ss: 169-181. i *Power and democracy: critical interventions*. Redigert av Fredrik Engelstad, Øyvind Østerud. Aldershot: Ashgate, 2004.
98. Globalization in Norwegian: Peculiarities at the European Fringe. ss: 33-50. i *Governing under stress: middle powers and the challenge of globalization*. Redigert av Marjorie Griffin Cohen, Stephen Clarkson. London: Zed Books, 2004.
99. Raymond Aron og teorier om makt i internasjonal politikk. ss: 291-302. i *Om makt. Teori og kritikk*. Redigert av Fredrik Engelstad. Gyldendal 2004. (Inngår i en serie publikasjoner fra Makt- og demokratiutredningen 1998-2003)
100. War. ss: 1028-1038. i *Encyclopedia of governance and politics*. 2 utg. Mary Hawkesworth and Maurice Kogan. Vol. 2. London: Routledge, 2004.
101. *Mot et avnasjonalisert forsvar?* Redigert av Janne Haaland Matlary, Øyvind Østerud. Oslo: Abstrakt forlag, 2005. 364 s.

102. Mot et avnasjonalisert forsvar? Innledning. ss: 11-31. (Medforfatter Janne Haaland Matlary) i *Mot et avnasjonalisert forsvar?* Redigert av Janne Haaland Matlary, Øyvind Østerud. Oslo: Abstrakt forlag, 2005.
103. Militærmakt på markedet. ss: 78-106. i *Mot et avnasjonalisert forsvar?* Redigert av Janne Haaland Matlary, Øyvind Østerud. Oslo: Abstrakt forlag, 2005.
104. Ulf Torgersen – et intellektuelt miniportrett. ss: 7-10. i *Styre og stell: Artikler i utvalg 1966-2002*. Redigert av Ulf Torgersen. Oslo: Unipub, 2005.
105. Wallerstein's modern world system. The struggle among states for precedence in the world arena. ss: 594-612. i *Theory and methods in political science. The first step to synthesicze a discipline*. Redigert av Stein Ugelvik Larsen. Boulder: Social science monographs, 2005.
106. Bekjempelse av internasjonal terrorisme: fra militærmakt til utviklingshjelp. Annika S. Hansen. . . [et al.] Kjeller: FFI, 2006. 53 s. (*FFI rapport*) Øvrige Medforfattere: Laila Bokhari, Anders Kjølberg, Bjørn Olav Knutsen, Øyvind Østerud, Ola Aabakken.
107. Globalisering og demokrati. ss: 436-453. i *Frihet, fremskritt, fred: festskrift til Francis Sejersted på 70-årsdagen*. Redigert av Fredrik Engelstad et al. Oslo: Pax Forlag, 2006.
108. Power, judicialisation and parliamentary democracy. ss: 175-186. i *The transformation of the European state*. Redigert av Per Kristen Mydske, Ingo Peters. Berlin: Berliner Wissenschafts-Verlag, 2006.
109. *Norway in transition: transforming a stable democracy*. Redigert av Øyvind Østerud. London: Routledge, 2007. 219 s.
110. Introduction: The Peculiarities of Norway. ss: 1-16. i *Norway in transition: transforming a stable democracy*. Redigert av Øyvind Østerud. London: Routledge, 2007.
111. *Statsvitenskapelig leksikon*. Redigert av Øyvind Østerud. Oslo: Universitetsforlaget, 2007. 308 s.
112. Nyliberal militærmakt. ss: 146-160. (Medforfatter Janne Haaland Matlary) i *Nyliberalisme – ideer og politisk virkelighet*. Redigert av Per Kristen Mydske, Dag Harald Claes, Amund Lie. Oslo: Universitetsforlaget, 2007.
113. Eliter og nyliberal stat - postsosialdemokratiske og postkommunistiske eliter. ss: 185-206. (Medforfatter Anton Steen) i *Nyliberalisme – ideer og politisk virkelighet*. Redigert av Per Kristen Mydske, Dag Harald Claes, Amund Lie. Oslo: Universitetsforlaget, 2007.
114. Økonomisk globalisering, nasjonalstaten og demokratiet. ss: 345-361. (Medforfatter Helge Hveem) i *Nyliberalisme – ideer og politisk virkelighet*. Redigert av Per Kristen Mydske, Dag Harald Claes, Amund Lie. Oslo: Universitetsforlaget, Oslo:2007.
115. Makt og maktbruk i internasjonal politikk. ss: 86-100. i *Anarki, makt og normer*. Redigert av Jon Hovdi, Raino Malnes. Oslo: Abstrakt forlag, 2007.
116. *Denationalisation of defence. Convergence and diversity*. Redigert av Øyvind Østerud og Janne Haaland Matlary. Aldershot: Ashgate, 2007. 183 s.

117. The new military revolution – from mercenaries to outsourcing. . (Medforfatter Janne Haaland Matlary) ss: 13-26. i *Denationalisation of defence. Convergence and diversity*. Redigert av Øyvind Østerud og Janne Haaland Matlary. Aldershot: Ashgate, 2007.
118. Introduction: The Peculiarities of Norway. ss: 1-16 i *Norway in Transition. Transforming a Stable Democracy*. Redigert av Øyvind Østerud, Routledge, 2007.
119. Introduction: Towards the Post-national Military. ss: 3-12 (Medforfatter Janne Haaland Matlary) i *Denationalisation of Defence. Convergence and Diversity*. Ashgate, 2007.
120. Makt og maktbruk i internasjonal politikk. ss: 86-100 i *Anarki, makt og normer*. Redigert av Jon Hovi og Raino Malnes. Abstrakt forlag, 2007.
121. Økonomisk globalisering, nasjonalstaten og demokratiet. ss: 345-358 i *Nyliberalisme: ideer og politisk virkelighet*. Redigert av Amund Lie, Dag Harald Claes og Per Kristen Mydske, Oslo: Universitetsforlaget, 2007.
122. Statsvitenskap. ss: 55-65 i *Introduksjon til samfunnsvitenskapene. En antologi*. Redigert av Eivind Balsvik og Susanna Maria Solli, Oslo: Universitetsforlaget 2008.
123. Stormaktsgaranti og sikkerhetstrusler etter den kalde krigen. ss: 136-151 i *Selvstendig og beskyttet. Det stormaktsgaranterte Norge fra Krimkrigen til NATO*. Redigert av Roald Berg og Knut Einar Eriksen, Bergen: Fagbokforlaget, 2008.
124. Elitisme som demokratisk problem - tilfellet Frankrike. ss: 109-110 i *Demokratiet før og nå: essays fra Oslostudentenes demokratiuke*. Redigert av Anders Ravik Jupskås, Karl Kristian Rådahl Kirchhoff og Andreas Snildal. Oslo: Unipub, 2009.
125. Evolving Metaphors of Development. ss: 138-142 i *Language and Power. The Implications of Language for Peace and Development*. Redigert av Birgit Brock-Utne og Gunnar Garbo, Dar es Salaam: Mkuki na Nyota Publishers, 2009.
126. Forord. ss: 5-7 i *Hvordan måle vitenskap? Søkelys på bibliometriske metoder*. Redigert av Øyvind Østerud. Oslo: Novus forlag, 2009.
127. Konsolidering og utfordringer. ss: 2-3 i *Det Norske Videnskaps-Akademi Årbok 2008*. Redigert av Anne-Marie Astad. Novus Forlag, 2009.
128. Statsfrie rom og nye kriger. ss: 177-191 i *Prekær politikk*. Redigert av Raino Malnes. Oslo: Gyldendal akademisk, 2009.
129. Statsstyret og maktens problem. ss: 9-14 i *God og ond makt. Om staters vekst og fall, idealer og svik*, av Geoff Mulgan, oversatt av Jacob Børresen. Oslo: Abstrakt forlag, 2009.
130. Utenrikspolitikken etter den kalde krigen. ss: 7-26 i *Vendepunkter i norsk utenrikspolitikk: nye internasjonale vilkår etter den kalde krigen*. Redigert av Even Lange, Helge Pharo og Øyvind Østerud. Oslo: Unipub, 2009.
131. *Vendepunkter i norsk utenrikspolitikk: nye internasjonale vilkår etter den kalde krigen, Samtidshistoriske temaer*. Redigert av Even Lange, Helge Pharo og Øyvind Østerud. 348 s. Oslo: Unipub, 2009.

132. The New Geopolitics of the High North. Dag Harald Claes, Øyvind Østerud, og Øistein Harsem i *International Studies Association's annual conference*, 2010.
133. Utfordringen: De nye krigene. ss: 34-55 i *Utfordringer og strategi i freds- og stabiliseringsoperasjoner*. Redigert av Tore Nyhamar. Oslo: Abstrakt forlag, 2010.
134. Regime transition and varieties of post-communism. ss: 45-56 i *20 years since the fall of the Berlin wall: transitions, state break-up and democratic politics in Central Europe and Germany*. Redigert av Ingo Peters og Elisabeth Bakke. Berlin: Berliner Wissenschafts-Verlag, 2011.
135. State formation. ss: 2507-2512 i *International Encyclopedia of Political Science*. London: Sage Publications, 2011.
136. Utfordringer i Vitenskapsåret. ss: 5-11 i *Det Norske Videnskaps-Akademi Årbok 2011*. Redigert av Anne-Marie Astad: Novus forlag, 2012.
137. Domstolsmakt og rettsrevolusjon. ss: 425-442 i *Dommernes uavhengighet*. Fagbokforlaget, 2012.
138. Etterord: Makt og rett for alle? ss: 275-280 i *Rett for alle?: rettsliggjøring og rettsfjerne personers mulighet til å mobilisere retten*. Redigert av Knut Papendorf, 280 s. Oslo: Novus forlag, 2012.
139. Statsdannelse, nye stater og internasjonal orden. ss: 165-180 i *Det Norske Videnskaps-Akademi, Årbok 2012*. Redigert av Anne-Marie Astad. Novus forlag, 2013.
140. Strategi og irregulær krigføring. ss: 91-113 i *Strategi: mellom vitenskap, intuisjon og etikk*. Redigert av Sverre Diesen. Oslo: Universitetsforlaget, 2012.
141. Strategy, Risk and Threat Perception in NATO. ss: 71-94 (Medforfatter Asle Toje) i *NATO's European allies: military capability and political will*. Redigert av Magnus Petersson og Janne Haaland Matlary, XI, 310 s. Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2013.
142. Afghanistan-operasjonen - feil strategi eller umulig utfordring? ss: 61-73 i *Strategisk suksess?: norsk maktbruk i Libya og Afghanistan*. redigert av Ola Bøe-Hansen, Tormod Heier og Janne Haaland Matlary, Oslo: Universitetsforlaget, 2013.
143. Euroens tragedie. ss: 138-147 i *Nordiska röster om Europas framtid*. Foreningen Norden/Global Utmaning, 2013.
144. Fremtidens sikkerhetspolitikk i vestnordisk perspektiv, i Gestur Hovgaard, Redigert av Beinta í Jákupsstovu og Hans Andrias Sølvará Vestnorden: Nye roller i det internasjonale samfund. Fróðskapur / Faroe University Press. Tórshavn 2014.
145. Norges selvstendighet i 1814 og i 2014. Hva betød og hva betyr Grunnlovens paragraf 1? i *Det norske demokratiet i det 21. århundre*. Redigert av Harald Baldersheim & Øyvind Østerud, Fagbokforlaget, Bergen 2014.

Tidsskriftartikler

146. Frantz Fanon og dei fordømde på jorda. *Syn og Segn* 1964:70, 242-252.
147. Kulturradikalismen og friheten. *Kontrast. Tidsskrift for politikk, kultur, kritikk* 1967:8, 98-105.
148. Notater til Dahrendorfs byråkrati-tese eller en øvelse i borge[r]lig ideologi. *Minervas Kvartalsskrift* 1969:13, 281-286.
149. Naturverdier og samfunn – en ideologikritisk skisse. *Liberalt Perspektiv* 1969:9, nr.2, 10-21. (Også i *Vassdrag og samfunn*. ss: 189-210. Redigert av Rolf Vik. Oslo: Universitetsforlaget, 1971.)
150. Nytt perspektiv på det store hamskifte. *Historisk tidsskrift* 1975:54, 120-129.
151. The Class Quality of Peasantry; a Conceptual Exploration. *Scandinavian Political Studies* 1976:11, 35-50.
152. The transformation of Scandinavian agrarianism. A comparative study of political change around 1870. *Scandinavian Journal of History* 1976:1, 201-213.
153. Utvikling gjennom tilbakeliggighet. *Tidsskrift for samfunnsforskning* 1980:21, 535-554.
154. Grunnforskning, men hvorfor? *Samtiden* 1982:91, 20-23.
155. Terrorbalanse og usikkerhetsbevegelse. *Internasjonal politikk* 1982, nr. 1B, 221-232.
156. Er sosialisme mulig? *Nytt norsk tidsskrift* 1984:1, 86-89. (Anmeldelse av Alec Nove: The Economics of Feasible Socialism)
157. Raymond Aron: et intellektuelt portrett. *Nytt norsk tidsskrift* 1984:1, 51-61.
158. Varieties of self-determination: the case of the Western Sahara. *Maghreb Review* 1985:10, 20-27.
159. Hva mener vi med utvikling? *Internasjonal politikk* 1986, nr. 4/5, 7-15.
160. Terrorismens mytologier. *Nytt norsk tidsskrift* 1986:3, 53-56.
161. Er Universitetet i Oslo middelmådig? *Nytt norsk tidsskrift* 1987:4, 109-111.
162. Decay and Revival of Détente. *Cooperation and conflict* 1988:23, 15-28.
163. Stormaktene i syklonens øye. *Internasjonal politikk* 1988, nr. 6, 7-39.
164. The uses and abuses of geopolitics. *Journal of peace research* 1988:25, 191-199.
165. Olympisk idrett og olympisk forskning. *Nytt norsk tidsskrift* 1989:6, 3-12.
166. War termination in the Western Sahara. *Bulletin of peace proposals* 1989:20, 304-317.
167. EF 1992 – mot en europeisk superstat? *Nytt norsk tidsskrift* 1990:7, 59-70.

168. Den franske revolusjon som drama og lærestykke. *Nytt norsk tidsskrift* 1990:7, 170-174.
169. Norge i våre hjerter? *Tidsskrift for samfunnsforskning* 1990:31, 211-225.
170. SAREC professorships in Political Science. *Statsvetenskaplig tidsskrift* 1990: 93, 396-399.
171. Europa og det nasjonale spørsmål. *Nytt norsk tidsskrift* 1991:8, 1-10.
172. Er nasjonalstaten foreldet? *Nytt norsk tidsskrift* 1992:9, 351-364.
173. Nasjonalitetsprinsipp og overnasjonalitet. *Historisk tidsskrift* 1993:72, 299-317.
174. Grenser for europeisk integrasjon. *Nytt norsk tidsskrift* 1993:10, 256-269.
175. Integrasjon og sikkerhet. *Samtiden* 1994:104, 87-88.
176. Veien til Jeriko: streiflys over norsk utenrikspolitikk. *Nytt norsk tidsskrift* 1994:11, 256-264.
177. Framtida for nasjonalstaten. *Mål og makt* 1994:24, 30-36.
178. Frantz Fanon og dei fordømde på jorda. *Syn og Segn* 1994:100, 451-457. (Opprinnelig i *Syn og Segn* 1964:70, 242-252)
179. Nasjonalstaten er slett ikke død. *Idé* 1994, nr. 3, 13-16.
180. Sakkunnigutlåtande rörande Lars Hiertas professur i statsvetenskap i Stockholm. (Medforfattere Klaus von Beyme og Jörgen Westerståhl). *Statsvetenskaplig tidsskrift* 1994:97, 81-90.
181. Sakkunnigutlåtande över professur i statsvetenskap i Örebro. (Medforfattere Gunnel Gustafsson og Gunnar Sjöblom). *Statsvetenskaplig tidsskrift* 1995:98, 458-465.
182. Antimonies of postmodernism in international studies. *Journal of peace research* 1996:33, 385-390.
183. Nasjonalstat, nasjonalisme og politisk identitet: en skisse til forskningsagenda. (Medforfatter Dan Smith). *Internasjonal politikk* 1996:54, 435-455.
184. The narrow gate: entry to the club of sovereign states. *Review of international studies* 1997:23, 167-184.
185. Focus on Postmodernisms: A Rejoinder. *Journal of peace research* 1997:34, 337-338.
186. Kunnskap som illusjon? *Nytt norsk tidsskrift* 1997:14, 131-145.
187. Statsvitenskap for vår tid? *Nytt norsk tidsskrift* 1998:15, 21-29.
188. En ny europeisk orden? *Nytt norsk tidsskrift* 1998:15, 151-160.
189. I fagkritikkens verden – et tilsvar. *Nytt norsk tidsskrift* 1998:15, 90-91.
190. Internasjonalisering og offentlig styring: et krympende handlingsrom? *Stat & styring* 1998, nr. 5, 29-32.

191. Den postnasjonale utfordringen. *Nytt norsk tidsskrift* 1999:16, 285-296.
192. Maktfordeling og rettsliggjøring. *Nytt norsk tidsskrift* 2000:17, 143-149.
193. Vor einer neuen maktutredning. *Nordeuropa-Forum. Neue folge.* 1999 (1), 5-14.
194. EUs østutvidelse – en kommentar. *Internasjonal politikk* 2000:58, 627-629.
195. Økonomi, makt og demokrati. *Sosialøkonomen* 2000:54, 4-5.
196. Makt og velstand. *Nytt norsk tidsskrift* 2001:18, 103-106. (Bokanmeldelse av Mancur Olson: Power and Prosperity)
197. Raymond Aron. “Det 20. århundres Thukydid”. *Internasjonal politikk* 2001:59, 285-297.
198. Kritikken av Maktutredningen – en svanesang for fornuften? *Samtiden* 2002:111, 121-122.
199. Maktutredningen og det intellektuelle hegemoniet. *Nytt norsk tidsskrift* 2002:19, 15-25.
200. Rokkan mot Habermas. *Nytt norsk tidsskrift* 2003:20, 152-160.
201. Maktutredning og demokrati. *Nytt norsk tidsskrift* 2004:21, 94-96.
202. Les élites au pouvoir et les intellectuels norvégiens. *Nordique* 2004, (4):65-81.
203. Norway: the transformation of a political system. (Special issue). Redigert av Øyvind Østerud. *West European Politics* 2005: 28, 705-918.
204. Introduction: The peculiarities of Norway. *West European Politics* 2005:28, 705-720.
205. Norsk og dansk demokrati. *Tidsskrift for samfunnsforskning* 2005:46, 61-62.
206. Makt og urett – kommentar til en rettsteoretisk kritikk av Makt- og demokrati- utredningen. *Lov og rett* 2006: 45, 106-116.
207. Ukritisk om makt og rett. *Lov og rett* 2006: 45, 254-255.
208. Lite land som humanitær stormakt? *Nytt norsk tidsskrift* 2006: 23, 303-316.
209. Rettsliggjøring og demokrati. *Tidsskrift for samfunnsforskning* 2006: 47, 613-622.
210. Power and democracy in Norway: the transformation of Norwegian politics. (Medforfatter Per Selle). *Scandinavian political studies* 2006: 29, 25-46.
211. The eroding of representative democracy in Norway. (Medforfatter Per Selle). *Journal of European public policy* 2006: 13, 551-568.
212. Fredsbygging gjennom intervensjon? *Nytt norsk tidsskrift* 2007:24, 216-218.
213. Les Pays Nordiques: Grandes Puissances Humanitaires? *Nordiques* 2007: 13, 55-74.
214. Fredsbygging gjennom intervensjon? *Nytt norsk tidsskrift* 2007: 24 (2):216-218.

215. Les Pays Nordiques: Grandes Puissances Humanitaires? *Nordiques* 2007: 13:55-74.
216. Makt, demokrati og rett. *Lov og rett* 2007: 46 (7): 443-445.
217. Global conflict trends: A rejoinder. *Conflict, Security and Development* 2008: 8 (3):383-386.
218. Om de nye krigene. *Norsk Militært Tidsskrift* 2008, 42-43.
219. Privatisert militærmakt - norsk utfordring. *ProPatria. Militærfaglig tidsskrift* 2008: 1:23-25.
220. Towards a more peaceful world? A critical view. *Conflict, Security and Development* 2008: 8 (2): 223-240.
221. Does Foreign Aid Really Work? *International History Review* 2009: 31 (1): 226-227.
222. Evolusjon, politikk og statsvitenskap. *Nytt norsk tidsskrift* 2009: 26 (3/4): 240-255.
223. Krigens ansikter. *Apollon* 2010: 20 (3/4):59.
224. Krigføring til salgs. *Minerva* 2010: 86 (2): 22-30.
225. Krig på nye måter.(Medforfatter Dag Tangen Olsen) *Norges forsvar*, 2010: (2) 20-22.
226. Makt som utredning. (Medforfattere Jan Erik Grindheim, Johan P. Olsen og Iver B. Neumann) *Stat & styring*, 2010: 20 (4): 24-29.
227. Statsvitenskapen og de nordiske maktutredningene. *Statsvetenskaplig Tidsskrift*, 2010: 112 (5): 568-577.
228. Bistand og utvikling (Medforfattere Torild Skogsholm, Peter Skovholt Gitmark, Eva-Kristin Hansen, og Øyvind Aadland), bidrag i enquete. *Minerva*, 2011: 87 (3): 42-43.
229. Narkokrigen. *Internasjonal Politikk*, 2011: 69 (3): 493-503.
230. The Role of National Sovereignty and the Future of the EU. i *Northern Europe and the Future of the EU. Nordeuropa und Die Zukunft der EU*, 177-185. Berliner Wissenschafts-Verlag GmbH, 2011
231. Fremtidens landmakt. *Pro Patria*, 2012 (5-12): 13-15.
232. International operations: politics and strategy, DNAK, *Security Brief* 2013: 2.
233. Norway at the dawn of sovereign statehood, *The Geographer*, Royal Scottish Geographical Society, Perth, April, 2014
234. Regionenes Europa - de rikes opprør. *Hvor hender det?* 2013: 15 (2012-2013).
235. Strategiske vilkår for counterinsurgency. Striden om doktrinene. *Norsk Militært Tidsskrift*, 2013 (4): 38-44.
236. Strategi og politikk i internasjonale operasjoner. *ProPatria. Militærfaglig tidsskrift*, 2013 (5/6): 7-10.

237. Statsdannelse, nye stater og internasjonal orden. ss: 165-180 i *Det Norske Videnskaps-Akademi, Årbok 2012*. Redigert av Anne-Marie Astad,. Novus forlag, 2013.
238. Statsvitenskap mellom styring og kritikk. *Nytt Norsk Tidsskrift*, 2013 (4): 371-377.
239. Geopolitics and International Governance in the Arctic (medforfatter Geir Hønneland), *Arctic Review on Law and Politics*, 2014: 1/5.
240. *Peculiarities of the North? Analysing international politics in the Nordic countries*, Nordic Political Science Association, forthcoming 2014.

Hvordan jeg ble statsviter

Jeg ble statsviter ved å ta et lite skritt om gangen, uten noen langsiktig plan. Mitt første studiemester, høsten 1964, var prøvende. Jeg gikk på noen forelesninger i jus, der studiet den gangen startet med kjøpsrett. Jeg var innom noen forelesninger i statsvitenskap, om internasjonalt diplomati og om Tingstens lov for velgeratferd. Studier i Oslo sentrum var forlokkende. Jus i Urbygningen; statsvitenskap i en staselig gammel villa på Frogner; studentermiljøet i Kroa i Storgata. Noen av impulsene hadde jeg med hjemmefra og noen fra Landsgymnaset på Eidsvoll. Min far var advokat og politisk aktiv. I hans statushierarki lå jus, økonomi og statsvitenskap på topp. Noen av dem som gikk ut fra gymnaset før meg hadde begynt på statsvitenskap og rapporterte om et spennende miljø. Dessuten klang det veldig bra, med en storslagen appell i ordet – ‘statsvitenskap’!

Så det endte med statsvitenskap, først grunnfaget, som gikk utrolig fint, deretter støttefag i filosofi og økonomi, og så mellomfag og magistergrad i statsvitenskap. I arbeidet med magisteravhandlingen kom jeg med i et spennende rammeprogram ledet av Knut Dahl Jacobsen. Han var første professor i statsvitenskap i Norge. Den skjulte og stilltiende ideologien i beslutningspremissene for offentlig politikk sto sentralt i dette programmet. Nå mente jeg at verden lå åpen, med en fagkombinasjon som var modellert etter den berømte ‘PPE’ fra Oxford – Politics, Philosophy and Economics.

Jeg hadde ingen faste planer mot slutten av studietida, våren 1970. Professor Ørjar Øyen ved Universitetet i Bergen hadde hørt meg på et seminar på Voss høsten før. Han inviterte meg inn i et prosjekt og skaffet stipend fra Forskningsrådet. Et steg om gangen. Jeg planla et studieopphold i London, ved den berømmelige London School of Economics. Jeg endret vinklingen på forskningsstipendiet med Øyens støtte, fikk tilleggsstipend fra British Council og begynte som ‘forskningsstudent’ ved LSE høsten 1971. Min veileder Ernest Gellner åpnet alle mulige dører og foreslo at jeg tok en doktorgrad ved LSE. Hjemme hadde jeg god kontakt med sentrale statsvitere, særlig Ulf Torgersen i Oslo og Stein Rokkan i Bergen. Jeg valgte Oslo da det åpnet seg en mulighet for en amanuensisstilling i 1973, året før jeg disputerte i London. Her var dessuten Kirsten, og vi hadde nettopp fått vårt første barn. Det var det siste avgjørende lille steget – vitenskapelig stilling ved Universitetet i Oslo – en fjern og litt uvirkelig drøm siden inntrykket av en doktordisputas som helt fersk student: dette er spennende, universitetet er et blivende sted. Her ble jeg.

Hvorfor statsviter? Den store friheten til å velge spennende og engasjerende temaer å fordype seg i; bred spennvidde i metoder og teorier og nedslag i virkeligheten; en perfekt base for ekspedisjoner ut i det nordiske og internasjonale miljøet – et par år i London, en måned eller to i Algerie, et år i Australia, et par semestre i Frankrike, tallrike gjesteforelesninger og konferanser og seminarer med livlige debatter. Jeg har hatt frihet til å forske og undervise uten tvang, velge det jeg var mest engasjert i og skifte gressgang når jeg syntes at den gamle begynte å tørke litt ut. Jeg er opptatt av det emnet jeg skriver om og er ikke interessert i om mange eller få leser det – da er jeg for lengst over i noe annet. Statsviter og universitetsmann *con amore*, det er det jeg er. Det har vært et eventyr.

Blindern april 2014

Øyvind Østerud